

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 120 Lei
Pe jumătate
de an . . . 60 Lei
Exemplarul . . . 3 Lei

INSERTIUNI

și reclame după învoială

ROMÂNUL

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARAD,
Strada Meșianu No. 1
Tip. „Erdélyi Hirlap.”

După congres.

E vorba de congresul notarilor din țară ținut în Arad la 9 crt. într-o atmosferă plină de înțelesuri cari se doreau a fi exprimate, prezentate în plina lor nuditate.

Asociațiunile, organizațiile din țara noastră rareori iau ființă pentru a întreprinde adevărate opere creatoare, ci aproape întotdeauna se înghebează pentru acțiuni în masse solidare, disciplinate, față de cei de sus, în drept să soluționeze neajunsuri ce întâmpină diferite categorii de slujbași, particulari sau publici.

Opinia publică a fost mereu ostilă față de «notar». Căci, notarul este acela care, datorită funcțiunii sale de reprezentant al puterii administrative în comunele rurale, îndemnat de superiorii săi ierarhici sau, mai des, de misiții și dulăii partidelor de țară, loare a tuturilor puterilor în stat, se aruncă asupra bietului contribuabil și-l jupoaie de viu.

Opinia publică n'a știut să fie îngăduitoare iertătoare față de acești hamali ai păcatelor electorale. N'a fost iertătoare pentru că nu a cunoscut nici odată adevărata stare a lucrurilor.

Pus în inferioritate față de primarul rural analfabet, incapabil de a semna un act, decum să găsească adevăratul tact în administrația comunală, retribuția punându-l alături de factorul postal, în vremuri de acalmie electorală uitat de șefii săi după ce în campanie s'au folosit de el ca de gârbați lovind în om și în drepturile sale cetățenești, notarul, nevoit să-și găsească rădăcina prin care să soarbă seva victii, a devenit din ce în ce mai detestat. Scârbit de licențioșia superiorilor cari avansându-i amenințări de transferare — hărțuțeli de răzbanare — și destituire, i se impunea călcarea legilor, poate nici oficiul său nu și-l prevedea cu aceeași conștiință și dragoste ca altă dată. Sub teroarea amenințărilor și spre a-și feri familia de a ajunge pe drumuri, a fost nevoit să se supună.

În ochii cetățenilor cinstiți, rămânzili de dreptate, doritori de corectitudine și omenie în acțiunile administrative, acestea nu sunt servicii. Politicianii partidelor cari s'au perindat la putere au profitat însă, căci smulgând mandatele din mâna alegătorilor și-au impus în parlament voința lor, alta decât aceea a națiunii. Notarii nu s'au ales cu nimic. Ei au rămas «hamalii purtători de păcate». De soarta lor nimeni nu s'a îngrijit.

Toți intelectualii satelor, începând dela preot până la factorul postal, au fost împroprietăriți: notarul, care a pregătit reforma agrară, nu.

Ambiția lui de om intelectual, cult, este frântă și prin faptul că este pus în inferioritate față de primar și chiar la discreția acestuia, care, dispunând de un bagaj de cultură redus, îi este incontestabil inferior.

Dându-se stabilitate, așezându-l, în ierarhia administrativă, pe treapta corespunzătoare pregătirii lui, împroprietărind pe notarul dela sate, pentru că și prin aceasta și-i se asigura o independență, notarul va și să devină vrednic conducător al satelor noastre și va și să se emancipeze de sub influința teroristică a politicianismului nefast și corupător inaugurat și patronat de liberali.

I. T.

Membrii comitetului județean și candidații listei național-țărănistă pentru alegerile consiliului județean sunt rugați a lua parte la consfătuirea ce va avea loc în ziua de 31. Ianuarie a. c. oarele 10 a. m. în casele Dlui Dr. Stefan C. Pop din Strada Unirei cu scopul de a se lua importante hotărâri pentru lupta tot mai înțepită dusă pentru dărâmarea actualului regim, și în legătură cu aceasta organizarea luptei pentru alegerile consiliului județean ce vor avea loc în ziua de 20 Februarie a. c.

Participanții consfătuirii de mai sus sunt rugați a aduce cu ei certificatul de alegător.

Congresul podgorenilor din Arad.

Zilele trecute a avut loc în orașul nostru un congres al podgorenilor din județul Arad, care s'a ocupat de starea mizeră în care s'a zbate de la război învoace întreaga noastră podgorie. Plângerile cari au fost generale, au reprezentat un adevărat tablou al incapacității, lipsei de pricepere și de sollicitudine al guvernărilor față de necazurile noastre multiple, au fost oglinda spiritului de sălbatic regionalism, în care se vede cum se sprijinește tot ce este vechiul Regat și cum se distruge tot ce este estgardelean.

S'a întocmit un memoriu în care se arată că Ardealul din nou a fost neînțelept față de vechiul Regat la facerea legii beuturilor spirituoase, ca Grecia, Bulgaria, ba chiar și Ungaria are o politică economică mai sănătoasă decât noi și din toate aceste țări exportul de vin este posibil, numai vinul din Ardeal trebuie să stea în beciuri, nevalorizat, că în toată Europa numai noi ardelenii suntem nevoiți să ne înecăm în bogățiile noastre, din cauza conducerii necinstite și proaste a partidului liberal.

Cu un cuvânt acest memoriu este un grozav vot de blam la adresa guvernului.

Și ce credeți cine a semnat acest act?

Domnii: Sever Ispravnic, Virgil Bogdan, prefectul județului Ion Georgescu, A. Stoinescu, Victor Nasta, Dumitru Atanasovici și câțiva minoritari, buchet legat din flori liberale, marii fruntași al marelui și competentului partid liberal, care este izvorul și pricina tuturilor relelor din aceasta țară.

Toate aceste arătate mai sus și conținute în acel memoriu sunt — durere, — pe deplin adevărate, dar nu aceste persoane au căderea să se revolte și să facă război guvernului deoarece aceste persoane poartă vina și răspunderea în mod fatal pentru guvernul de uzurpațiune, față de acest nenorocit și săcătuit popor.

— ÎN 25 IANUARIE A. C. s'au deschis porțile parlamentului liberal, care sperăm că se va transforma în curând în o adunare de îngropăciune a domniei lor.

— Fatalitatea. —

La troița dela răspântia drumului un biet fugar de pe meleagurile Rusiei reintors în țară, își rosteste rugăciunea: cu capul lăsat adânc între umeri, cu mâinile împreunate pentru rușă stă ingenunchiat, înaintea troiței. Alături de el un chipiu rusesc zdrențuit și o traistă cârpită și murdară de care mai a lărnau și niște curele unsuroase. Stătu multă vreme așa apoi ușurat își luă chipiul, și-l tocmii pe cap, agățâ traista de umeri și mai făcându-și o cruce porni cu pași grăbiți. În drum se mai oprî când și când pentru a răsufla și să ștergă zăpada, ce-i aruncă mereu vântul în față. Cu ochii îndreptați în spre turla ce păru să se ridice din vale își reluă mersul. Acolo, departe, la turla din vale era doar satul lui.

Vântul șuera strident; era în primile zile de iarnă când copacii își scuturau și ultimele brnze ce mai aveau iar pe drumul de țară, pe tunde nu pătruncea răz de soare, se oglindeau tăblițe subroale de gheață. Vântul în goana cea mare răsira erâmpce înghețate presărând gliile și desenând contururi concave dealungul drumului. Natura amenința cu viscol și ger iar soarele, de teamă, păru ca și cum s'ar fi ascuns pentru totdeauna între nuorii ce fumegau pe cer.

... Grăbiți să-și vază satul, soția și copiii, după zece ani de pribegie în lume, fu-

garul își mări pașii. Satul păru apropiindu-să. Pumul răstrâni din coșurile albe îl făcă să tresară, țepa-i palidă își reprimi culoarea de pe timpul când în zorile zilei își munci pământul în acest hotar; dorința de a-i strânge în brațe pe ai căi se măria la fiecare pas... Să-i vadă; să se adune vecinii și în mijlocul alător prieteni să istorisească pășaniile lui. Își inchipuia odăița caldă și ospitală, curată, cu patul moale și pereții ei gingași...

Grăbi și căl să ia la fugă: îl profuga teama de a nu-l apuca noaptea în drum și-l chemă și dăngănitul ce se pogori cucernic din turla bisericii d'acolo, — din vale. Atunci, în suttetu-i, intră deodată o spaimă necunoscută în război.

— De o fi murit cine-va, — cugetă — trebuie să fie om sărac, căci nu le aud sunând pe toate. Doamne, să nu fie ea. Mirica ori Irinel? Și într-o clipă îi trecură prin minte chipurile dragi: soția, fetița și băiatul. Își aminti de toate scrisorile lor, în cari dădeau, știre de sănătate, că Mirica e veselă și frumoasă, că Irinel citeșta din bucovne, că lucrează, e bun și ascultător. Îi văzu pe fieste care, îi simți și ea un copil începu s'alerge spre sat și să îmbrățoseze aerul rece cu mâinile lui reci și înghețate. Nici nu observă că clopotul își intrerupea și reîncepu dăngănitul; fugi într-una. Petecele unsuroase slăsiate fluturau în vînt și fascinat de gândul revelerii nu

Dela organizația noastră din Săvârșin.

Organizația noastră din Săvârșin și-a reorganizat cadrele și a reales vechiul birou. Cu această ocazie am putut constata din nou imensa popularitate a partidului național-tărănesc și conducătorilor acestui partid democrat. Afluența cererilor de înscriere în partid este așa de mare, încât abia au rămas până acum vreo 10 alegători români neîncriși în partid. Aceștia au fost refuzați de către organizația locală din cauza, că ei au făcut în alegerile trecute pe liberalii. Mai mulți țărani s-au prezentat la organizația locală sfioși și rușinați și au declarat că ei au fost ademeniți în 1926 de către dl Goldiș să voteze cu averescanii, iar acum cer reinscrierea în partid.

Numai un singur alegător, un intelectual a declarat, că el este aderentul personal al dlui Goldiș și că îi rămâne credincios. Așa se risipește, fără urmă adevăratul partid național.

SAVĂRȘINEANUL.

Unui Amic.

Tu zici că poezia-mi lovește așa în gol
Și nu poți înțelege ce spune ai ei simbol?
— În capul tău aceasta nu poate să încapă.
Cum nu încapă marea, într'un pahar de apă!
C. Z.

ROMANIA PRIMARIA MUNICIPIULUI ARAD
Serviciul veterinar.

Nr. 1.183 | 1928.

PUBLI CAȚI UNE.

Noi Primarul Municipiului Arad, având în vedere ordinul Ministeriului Agriculturii și Domeniilor Nr. 92493 | 1927. referitor la ținerea târgului de export de vite,

având în vedere că Municipiul Arad este îndreptățit să țină târg de export.

având în vedere că Ministerul a aprobat ținerea acestui târg în zilele de Miercuri.

ORDONAM :

Primul târg pentru export de vite sa ținut în ziua de 25 Ianuarie 1928,

târgul va funcționa în conformitate cu prescripțiunile Legei de poliție și sanitară veterinară și este pus sub conducerea medicului veterinar al Municipiului Arad, fiind ajutat de personalul necesar.

Administrația târgului, va înregistra toate animalele aduse spre vânzare în registre speciale plătindu-se după una vită 5 (cinci) Lei taxă locală, și un procent din valoarea animalului vândut.

La târg se vor admite numai animale care sunt clinic sănătoase și a căror loc de origine, precum și comunele învecinate sunt de 40 zile indemne de epizotii, cu excepția antraxului, carbunelui anfizematos, turbare

Pe bilet se va menționa că animalul este destinat exportului și bun pentru export.

Cumpărarea vânzarea se va face numai în interiorul Oborului.

Vămuirea se va face sau la Obor sau la stația de îmbarcare din Arad în ziua vânzării.

Animalele vândute vor fi înbarcate de Administrația târgului cu mărci metalice.

Ori-ce tel de instrucțiuni etc. se vor primi dela Serviciul veterinar al Municipiului.

Această Publicațiune se va insera în ziarul "Romanul" și se vor trimite Prefecturii de județ Arad, Bihor, Timiș-Torontal, Hunedoara și Monitorul Municipiului.

Arad, la 20 Ianuarie 1928.

Primar: Dr. Anget. Secretar comunal: St. Olariu.

URANIA

azi 29 Ianuarie.

MIHAIU STROGOF

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

Iosif Muzzay

ARAD vis-a-vis cu teatrul

Lista de prețuri de toamnă și iarnă

Haine pentru școlari	1600
Haine bărbătești lână curată	1750
Haine bărbătești culori de modă	2450
Haine vânete și negre la calit	2750
Pardisii de toamnă	1950
Ulster dublo la calit.	2450
Palton negru de iarnă cu guler de lână	2650
Raglan Fregoli	2200
Pardisii de gumă	850
Palton de piele la calit. în toate culorile	4600

! Croitorie după măsură!
! Mare magazin de postăvărie!

INVITARE.

Domnii acționari dela Cassa de Păstrare ca Cooperativa din Segenthau sunt prin aceasta cu onoare invitați la

adunarea generală ordinară

care se va ține în 26 Februarie 1928 la ora 1 în localul școlii primare rom. cat. (clasa 4.)

Ordinea de zi:

1. Alegerea unui președinte și secretar ad hoc.
2. Raportul direcțiunii, prezentarea bilanțului, hotărâre despre folosirea venitului curat.
3. Raportul comitetului de supraveghere și darea absolutoriului.
4. Alegerea a 2 verificatori
5. Propuneri.

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE		Credit	
Regie	8457.34	Dobânzi de cambii	291815
Dobânzi capitalizate	193833	Imprimare	70
10% Impozit pe doabnzi	6683		
Int. la depuneri plătite	1083		
Salarii	5690		
Simbria servitorului	400		
Chirie	1200		
Dare directă	11160		
Dare comunală	8928		
Dare de timbru	75		
Taxă de timbru	659		
Profit net	53714.66		
	291885		291885

CONTUL BILANȚ		Pasiv	
Cassa numerar	37475	Capital societar	10800
Cambii	1376948	Depuneri	1424422.85
Imprumut de războiu	80000	Fondul de rezerve	5862.66
Depuneri la bănci	83461	Fond. micșorat impr. de războiu	20934.08
		Fondul clădirei	50000.05
		Fondul pt. creante dubioase	4000
		Dividende neridicate	210
		Fondul de dare	7523
		Tantime	416.70
		Profit net	53714.66
	1577884		1577884

Segenthau, la 31 Decembrie 1927.

Nic. Löffler m. p. contabil. Nicolaus Glaschy m. p., director. Wendelin Trapp m. p. casier.

DIRECȚIUNEA :

Anton Dissler m. p. Nicolaus Kaufmann m. p. Matthias Roth m. p. Josef Albert m. p.
Simon Reschreiter m. p. Josef Löffler m. p.

Am examinat și am aflat în ordine.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE :

Nicolaus Gantner m. p. Anton Kurzweil m. p. Nicolaus Bernath m. p.

Se aduce la cunoștință onoratului public, că

punându-se în circulație un nou autobus.

in circulația autobuselor noastre s-au produs următoarele schimbări: Autobusul pus din nou în circulație va efectua transporturi de persoane între Piața Avram Iancu și gara C. F. R. Unul din autobusele mici existente, va efectua transporturi între Piața Avram Iancu și Aradul-Nou, al doilea însă între Piața Avram Iancu și Grădiștea. Haltele nu au suferit nici o schimbare numai chiar fosta haltă din fața tutungeriei Octogon a fost mutată în fața Sft. Treime, iar în fața Cafenelei Dacia am înființat o nouă haltă. Haltele noastre în interiorul orașului sunt deci următoarele:

- Piața Avram Iancu
- Sft. Treime
- Cafeneau Dacia
- Hotel Central (Haltă facultativă)
- Primăria
- Str. Crișan (zonă)
- Str. M. Stănescu (Haltă facultativă)
- Calea Rradnei
- Viaduct
- Gara

Taxele de transport nu s-au schimbat. Deci taxa zonei I.a este de Lei 4., taxa următoarelor 2 zone este 2—2 Lei, celor următoare însă 1—1 Leu. Deci taxa de transport dela Piața Avram Iancu la gară este de Lei 6 și nu 10, cum circulă svonul în public.

Totodată incunoștințăm On. public, că eliberăm bilete și pentru schimbări dela un autobus la altul.

Direcțiunea Uzinelor Comunale.

Informațiuni.

— IN INTREAGĂ ȚARĂ s'au ținut întruniri cerând cu îndârjire lupta cea mai holărată pentru răsturnarea guvernului liberal și intronarea unui regim parlamentar eșit din alegeri libere. La întrunirea comitetelor din Cluj a asistat și D. Iuliu Maniu care și-a exprimat convingerea, că prin o luptă holărată guvernul va fi în curând doborât, făcând loc unuia eșit din alegeri libere.

— INVINGERI NAȚIONAL-ȚĂRĂNISTE. La alegerile recente pentru consiliul comunal din Siciu a fost aleasă lista național-țărănistă cu 350 voturi față de 80 voturi contrare. În comuna Cinteiu a fost aleasă lista național-țărănistă cu 260 voturi față de 90 voturi contrare. În comuna Mișca lista național-țărănistă a rămas în o minoritate de 20 voturi, dovadă că aici rezistența față de samavolnicile administrative a fost mai scăzută.

— UNIREA BASARABIEI. În Chișinău Basarabiei se fac mari pregătiri pentru aniversarea celor 10 ani dela Unirea Basarabiei cu Patria Mamă. Cum liberalii vor să esconteze totul pentru ei, și-au pus în comitetul de organizare și prefecți, jandarmi și agenți de siguranță urgisiți în Basarabia, — ca și la noi — pentru purtarea lor neomească, barbară față de populație. S'a constituit un nou comitet în frunte cu I. Pelivan, Pan Halippa, Bogos foști miniștrii pentru organizarea unor adevărate serbări naționale lipsite de aspectul zbirilor poporului. Importanța organizării acestor serbări, care reprezintă sufletul duios a blândeii Basarabiei este și aceea, că chiar dintre liberali s'au aflat mulți, cari barem de data aceasta nu vor să pângărească Basarabia și au intrat și în lănsii în acest comitet de organizare a serbării naționale.

— TURNU-SEVERIN: Probabil îți merge bine? Nu mai mă plictisi cu scrisul (P.)

— *Tradiționalul bal al „Reuniunii Femeilor Române din Arad” va fi la 29. Ianuarie în sala mare dela „Crucea Albă”. Doamnele și Dșoarele sunt rugate a se prezenta cu preferință în costum național. Balul atât de reușit din toți anii, neapărat și-n anul acesta va fi unul din cele mai frumoase manifestațiuni naționale.*

— BORDELE CIOCOEȘTI. Aceasta este numirea ce pe drept o dau zărele din București localurilor de dans, unde lumea răsfățată, domnișori îmbătrâniți înainte de vreme și cucoane tinere cari cred, că atunci sunt cinstite, dacă să poartă mai necinstit își caută plăcerile prin frecusuri de dans și alte plăceri, iar pentru-că s'au plictisit și de aceasta, ca să facă «să se simtă cât mai bine» să amortească cu cocaină, morfină și alte stupefiante cum li se zice. Aceste apoi duc la multe nefericiri, cum a fost și cazul sinuciderii unei doamne de care am scris și noi. Poliția în fine alarmată de treburile aceste, pe cari le-a știut toată lumea, caută acum după acei cari au vândut aceste stupefiante, cari se folosesc ca medicină pentru bolnavi, dar n'au voie ca să fie vândute pentru alte scopuri. S'a dovedit, că domnișori goi la cap și la buzunar înșelau pe seama lor doamne și fete prin modul acesta de a le face senzații prin aceste stupefiante, când văzând lumea atât de frumoasă uitau că sunt soții ori fete mari și se dădeau ușor, alunecând așa cu încetul dar sigur pe povârniș. Este temeră însă, că se vor face uitate aceste lucruri, vinovații fiind doar porodițe de miniștrii ori alți cicoi ce am avut până acum în frumoastră.

— *Se caută o Dșoară serioasă, inteligentă cu praxă de birou, care posedă limba română și germană. Sriserile de recomandare se cer la firma Singer Bourne și Co. Arad, Regele Ferdinand 17.*

No. 37—928.

PUBLICAȚIUNE.

Primăria comunei Peregul-Mic ține licitație publică orală a doua-ora pe ziua de 18 Februarie 1928 oarele 9 a. m. în curtea primăriei comunale pentru vinderea alor 8 vieri și 1 taur comunal selecționați.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul notarial între oarele oficioase zilnic.

Licitațiune se va ținea în conformitate cu dispozițiunile L. C. P.

Peregul-Mic la 17. Ianuarie 1928.

PRIMARIA.

No. 38—928.

PUBLICAȚIUNE.

Primăria comunei Peregul-Mic ține licitație publică a doua-ora cu oferte închise la data de 18 Februarie 1928 în biroul notarial a comunei pentru confecționarea următoarelor haine necesare Poliștilor comunal pe anul 1928: 1 rând de haine de iarnă, 1 rând de haine de vară, 1 mantauă de iarnă, 1 chipiu, 1 pereche cizme, 1 pereche bocanci.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul notarial între oarele oficioase zilnic.

Licitațiune se va ținea în conformitate cu dispozițiunile L. C. P.

Peregul-Mic la 17. Ianuarie 1928.

PRIMARIA.

Mobile cu plata'n rate, pelângă prețul plățirei în numerar se găsesc în Magazinul GARAI, Piața Avram I. I.

„VICTOIRA”

Institut de Credit și Economii Societate pe Acții.
Fondată la anul 1887.

Sediul Central: Arad, Bul. Reg. Ferdinand I. No. 1—3. Telefon: 177 și 763. Adr. teleg. „Victoria”
Secția de devize: — Telefon: 330 și 520.

Sucursale: Chișineu-Criș, Șiria, Ineu, Radna, Rovine (Pecica) și Buteni - Exposituri: Săvârșin și Grâniceri (Otlaca)

Capital societar și fonduri proprii Lei 50,000.000

Resurse Lei 500,000.000.

Execută totfelul de operațiuni bancare.

Primește depuneri spre fructificare în Lei, Dolari ori alte valute străine, pe libele și în cont-curent, pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

Are legătură de cont curent cu toate băncile din Țară și corespondenți în toate centrele mari ale lumii.

Bancă autorizată pentru operațiuni de devize.

Intreprindere proprie „NORA” fabrică de mături și perii în Arad.